

Kunsthøgskolen i Oslo

Fakultetet for scenekunst

Påbyggingsstudium i skuespillerfag

60 studiepoeng

Godkjent at styret for Kunsthøgskolen i Oslo 13.02.07, endret av dekan 20.04.09

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING.....	2
2. GENERELL DEL.....	3
2.1 Opptakskrav.....	3
2.2 Kompetanse/kvalifikasjon.....	3
2.3 Innhold.....	3
2.4 Oversikt over emner og studiepoeng.....	3
2.5 Arbeidsformer og organisering.....	4
2.6 Vurdering.....	4
2.7 Studentenes egen evaluering.....	4
3. SKUESPILLERFAGLIGE EMNER.....	4
3.1 Cross over.....	4
3.2 Alternativ skuespillermetodikk.....	5
3.3 Regikonsept og regiforståelse.....	6
3.4 Forestillingsutvikling.....	7
4. TEATERFORNYERE, SAMFUNN OG FORSKNING.....	7
4.1 Teaterfornyere.....	8
4.2 Teater og samfunn.....	8
4.3 Kunstfaglig forskning og metode.....	9

1. INNLEDNING

Den overordnede målsetningen for påbyggingsstudiet innen skuespillerfag er å utdanne skuespillere som kan bidra til kunstnerisk utvikling av teaterfeltet i Norge.

Mens BA skuespiller er et studium som legger vekt på skuespilleren som utøvende kunstner, rettes søkelyset i påbygningsåret mot skuespilleren som en skapende og medskapende kunstner.

En bachelor i skuespillerfag kombinert med påbyggingsstudiet muliggjør en syntese mellom den *utøvende skuespilleren* som til fulle behersker fagets håndverk, og *den skapende skuespilleren* som flytter fagets grenser og strekker seg mot utfordrende kunstneriske uttrykk. Dette er tenkt som første steg på veien mot å utvikle en mastergrad i skuespillerfag.

Studiets varighet, omfang og nivå.

Påbyggingsstudiet i skuespillerfag er et ettårig studium som bygger på en fullført bachelorgrad i skuespillerfag eller tilsvarende. Studiet er normert til 60 studiepoeng.

Mål

Påbyggingsstudiet skal gi den utøvende skuespiller anledning til å utvikle seg til en mer skapende og medskapende skuespiller. En skapende skuespiller skal

- kunne forstå og videreutvikle regikonsepter i et utfordrende og avansert estetisk og teatralt språk.
- kunne være en viktig bidragsyter i prosesser der man utvikler forestillinger uten nødvendigvis å ta utgangspunkt i en dramatisk tekst, og der den vanlige rollefordelingen mellom skuespiller, instruktør og dramatiker er helt eller delvis utvasket.
- tilegne seg ferdigheter som muliggjør et fruktbart arbeid med teatrale uttrykk der skuespillerkunst smelter sammen med virkemidler fra andre kunstarter.
- kunne beherske flere metodiske innfallsvinkler til skuespillerkunsten.
- holde seg oppdatert med hensyn til moderne samtidige kunstuttrykk innen scenekunst og andre kunstarter.
- utvikle evne til kritisk tenkning omkring skuespillerkunsten og dens rolle i samfunnet.
- ha erfaring med og interesse for kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor skuespillerfaget

2. GENERELL DEL

2.1 Opptakskrav

Det kreves godkjent tre-årig skuespillerutdannelse på bachelornivå eller tilsvarende. Opptaket baseres på opptaksprøve og/eller intervju.

2.2 Kompetanse/kvalifikasjon

Fullført studium gir 60 studiepoeng.

2.3 Innhold

Påbyggingsstudiet i skuespillerfag er delt inn i to emnegrupper, *Skuespillerfaglige emner* (46 studiepoeng) og *Teaterfornyere, samfunn og forskning* (14 studiepoeng). Hver emnegruppe er inndelt i emner. I tillegg vil støttfagene *bevegelse* og *stemmebruk* kunne inngå som en integrert del av enkelte emner.

2.4 Oversikt over emner og studiepoeng

Skuespillerfag	Studiepoeng
Cross over / Scenekunstneriske blandingsformer	11
Alternativ skuespillermetodikk	11
Regikonsept og regiforståelse	12
Forestillingsutvikling	12
Teaterfornyere, samfunn og forskning	
Teaterfornyerne	5
Teater og samfunn	4
Kunstfaglig metode	5
Sum	60

2.5 Arbeidsformer og organisering

Arbeidsformene i studiet er lærerstyrt undervisning, forelesninger, praktiske øvelser, selvstudier, prosjektarbeid, gruppearbeid, skriftlige arbeider og veiledning. All undervisning er obligatorisk. Fravær på mer enn 20 prosent i et fag vil normalt føre til at faget ikke kan godkjennes (ikke bestått).

Det forutsettes at studentene aktivt utvikler sin personlige og faglige horisont gjennom å oppsøke utstillinger, forestillinger, visninger m.m.

Ansvar for egen læring står sentralt i studiet; det er gjennomgående høye krav til studentenes eget arbeid både i mengde og kvalitet. Samtidig har studentene et felles ansvar for det kollektive arbeidet.

2.6 Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i de ulike emnenes mål og innhold. Vurderingene etter hvert emne foretas av faglærer og danner grunnlaget for en avsluttende samlet vurdering. Vurderingsformene i emnene er bestått/ikke bestått eller bokstavkarakterer. Sluttvurderingen gjøres av studieleder og en sensor oppnevnt av dekan, og uttrykkes med karakteren bestått eller ikke bestått.

2.7 Studentenes egen evaluering

Studentene skal kontinuerlig gjennom studiet gis anledning til muntlig og skriftlig evaluering av sitt eget arbeid, studietilbudet og læringsmiljøet.

3. SKUESPILLERFAGLIGE EMNER

3.1 Cross over / scenekunstneriske blandingsformer (11 studiepoeng)

Innhold

I cross over /scenekunstneriske blandingsformer søkes uttrykk der skuespillerfaget smelter sammen med en eller flere andre kunstarter. Gjennom dette arbeidet blir det mulig å lage formspråk som sprenger rammen for psykologisk- realistiske konvensjoner. I cross over-emnet skal studentene være medskapende i konsepter som utvider deres forståelse av hva man kan gjøre på en scene, og hvilke elementer det er mulig å trekke inn i en teatersammenheng. Eksempler på aktuelle varianter vil være teater kombinert med ulike former for bevegelseskunst, videokunst, film, vokale uttrykk, martial arts, installasjoner etc. Arbeidet innenfor cross over vil normalt avsluttes med visning.

Mål

Hovedmålene for arbeidet med kunstneriske blandingsformer er

- å lære å skape skarpe sceniske formspråk gjennom å blande skuespillerfaget med virkemidler fra andre kunstarter.
- å utvikle forståelse og interesse for mulighetene som oppstår når man opphever tradisjonelle skiller mellom kunstartene.
- å utvikle ferdigheter i en eller flere kunstneriske sideformer.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold. Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *bestått* eller *ikke bestått*.

3.2 Alternativ skuespillermetodikk (11 studiepoeng)

Innhold

Emnet alternativ skuespillermetodikk er en videreutvikling av det metodiske arbeidet innenfor skuespillerfaget på bachelornivå. Utgangspunktet er grunnfestede ferdigheter innenfor handlende analyse, og rik erfaring med en psykologisk- realistisk spillestil. I arbeidet med alternativ skuespillermetodikk introduseres studentene for nye innfallsvinkler til metodisk arbeid innenfor rollefaget. Arbeidet i emnet skal også hjelpe studentene til å erfare at det skuespillerfaglig sett finnes mange veier til det samme målet, og at viktige faktorer når man velger metode, er forestillingens formspråk samt egne anlegg og ferdigheter. Gjennom emnet kan man velge å vie størsteparten av oppmerksomheten til en bestemt metodisk tilnærming, eller velge å arbeide med flere ulike teknikker. Emnet avsluttes med visning.

Mål

Hovedmålene for arbeidet med alternativ skuespillermetodikk er:

- å gi studentene flere metodiske verktøy i arbeidet med å gestalte en rolle.
- å bevisstgjøre hvordan egne personlige anlegg taler for bestemte metodevalg.

- å lære studentene hvordan metodevalg også påvirker formspråk i en forestilling.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold. Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *bestått* eller *ikke bestått*.

3.3 Regikonsept og regiforståelse (12 studiepoeng)

Innhold

Utgangspunktet for emnet regikonsept og regiforståelse er møtet mellom skuespillerens skapende vilje og en instruktørs kunstneriske visjon. Dersom dette møtet skal bli vellykket, må skuespilleren oppøve evnen til sterk følsomhet overfor hva et regikonsept innebærer og krever. En skuespiller må forstå konseptets estetiske ambisjoner og iboende emosjonelle atmosfære, samt hvilke konsekvenser dette får for spillestil og scenisk formspråk. I tillegg til å ta til seg regikonseptet på denne måten, skal skuespillerstudentene også videreutvikle formen som blir gitt, og slik inspirere instruktør og medspillere i det skapende arbeidet. Normalt tas det i denne perioden utgangspunkt i en dramatisk tekst med valgfri sjanger, og prosessen leder frem mot en forestilling.

Mål

Hovedmålene med emnet regikonsept og regiforståelse er

- å oppøve studentenes evne til å forstå et regikonsept og forvandle det til scenisk liv.
- å oppøve studentenes evne til å bli forslagsproduserende innenfor rammene av et regikonsept, og på den måten bidra til å utvikle konseptet videre i en dialektisk prosess mellom skuespiller og instruktør.
- å hjelpe studentene til å erfare forskjellen på sceniske forslag som springer ut fra en manglende forståelse for konseptuelle føringer fra en regissør, og forslag som springer ut fra en dyp intellektuell og intuitiv fornemmelse av regikonseptets estetiske og emosjonelle særpreg.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold. Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *bestått* eller *ikke bestått*.

3.4 Forestillingsutvikling (12 studiepoeng)

Innhold

Dette emnet tar for seg forestillingsutvikling uten utgangspunkt i en dramatisk tekst. Studentene skal i denne perioden arbeide innenfor en ramme der den tradisjonelle rollefordelingen mellom skuespiller, dramatiker og instruktør er oppløst. I tillegg til å være aktører, må skuespillerstudentene også være medskapende i utviklingen av forestillingens idé, formidlingsstoff og regikonsept. Siden det ikke foreligger et ferdig skrevet manuskript som utgangspunkt, skal studentene lære andre metoder for forestillingsutvikling. Utgangspunktet kan være intervjuer, objekter, manifeste, ikke- dramatiserte historier osv. Selvstendig arbeid

vektlegges i denne perioden. Ved å være deltagende i prosessen helt fra utvikling av stoff og inn i de tekniske sidene ved produksjonen, øker også studentenes forståelse for hvordan de kan være med på å skape sin egen arbeidsplass. Normalt ender arbeidet i denne perioden med en visning.

Mål

Hovedmålene med emnet forestillingsutvikling er

- å gjøre studentene bevisste på kraften og bredden i sitt medskapende potensial.
- å gjøre studentene fortrolige med at en dramatisk tekst ikke er en nødvendighet for å skape en fullverdig teaterforestilling.
- å gjøre studentene til kyndige medarbeidere i forestillingsutvikling der den tradisjonelle arbeidsdelingen mellom dramatiker, instruktør og skuespiller er oppløst.
- å oppøve studentene i selvstendig kunstnerisk arbeid.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold.

Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *bestått* eller *ikke bestått*.

4. TEATERFORNYERE, SAMFUNN OG FORSKNING

4.1 Teaterfornyere (5 studiepoeng)

Innhold

Emnet er en fordypning i moderne fornyere av scenekunsten. I de siste hundre år har teateret utviklet seg i ulike retninger, og brudd med tradisjonen og opprør mot konvensjonalitet preger eksperimentelt teater i hele perioden. Bruddene har vært forankret i sterke ideologiske, estetiske, politiske, eksistensielle eller religiøse behov. Manifestene har vært mange og sterke, og teaterfornyere som Jarry, Meyerhold, Brecht, Artaud, Grotowski, Brook, Boal, Barba, Pina Bausch med flere har formulert ulike oppgaver for det moderne teateret. Mye av det som tidligere ble regnet som motstrøms, er i dag en del av kontinuiteten og tradisjonen. Pensum vil kretse omkring moderne kanontekster fra disse teaterfornyere, og studentene skal utfordres til å forholde seg aktivt til tekstene gjennom eksamen.

Mål

Hovedmålene med emnet "Teaterfornyere" er

- at studenten skal tilegne seg bred kunnskap om de vesentligste teaterfornyere i moderne historie.
- å etablere en større bevissthet om de ulike teatermanifesters konsekvens for dagens teater.
- bevisstgjøre studenten på forholdet mellom brudd og tradisjon, mellom kunst og konvensjonalitet.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold. I slutten av perioden skal studentene holde et foredrag innenfor rammen av emnets tema. Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *A- F*, der *A* er høyeste karakter og *F* er *ikke bestått*.

4.2 Teater og samfunn (4 studiepoeng)

Innhold

Emnet tar for seg forholdet mellom teateret og den kontekst det befinner seg i. All scenekunst spiller den tid den er formet i, men samtidig er den samme kunsten med på å forme tiden. Med utgangspunkt i at all kunst, også scenekunst, formidler en holdning, en ideologi, blir det nødvendig å undersøke hva denne ideologien er, og hvordan den formuleres. Videre undersøkes hvordan teateret kan brukes til å diskutere og problematisere – og i siste instans endre samfunnet? Studentene skal i slutten av modulen forfatte en artikkel med utgangspunkt i problemstillinger knyttet til modulen.

Mål

Hovedmålene med emnet ” Teater og samfunn” er

- at studenten skal få økt kjennskap til aktivistisk og politisk orientert teater i fortid og samtid, samt til teatersosiologiske og teaterantropologiske perspektiver.
- øke evnen til å forstå og analysere teaterets rolle i samfunnet, både det teater som opptrer politisk, og det som tilsynelatende ikke gjør det.
- gi innsikt i teaterets muligheter til å bidra i den offentlige debatt.
- at studentene gjennom publisering av en artikkelsamling selv skal bidra til det offentlige ordskiftet om problemstillingene knyttet til teater, kunst samfunn og politikk.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold. Videre vil sensureringen også innebære en vurdering av artikkelen som studenten skal publisere i slutten av emnet. Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *A- F*, der *A* er høyeste karakter og *F* er *ikke bestått*.

4.3 Kunstfaglig metode og forskning (5 studiepoeng)

Innhold

Emnet skal gi en innføring i å dokumentere, diskutere og problematisere skapende prosesser så vel som allerede skapt arbeid. Enten man vil undersøke et ferdig materiale – som en forestilling, en scenetekst eller en kunstteori – eller den skapende prosessen i seg selv – utviklingsarbeid, regi eller skuespillerteknikk – må denne undersøkelsen være fundert i en strategi. Denne strategien utgjør metoden eller tilnærmingen, og kan f.eks. være empirisk,

kvalitativ, kvantitativ, induktiv, deduktiv, normativ eller deskriptiv. Samtidig er det ulike oppfatninger av forholdet mellom kunstpraksis og vitenskapsteori, noe som tenkes problematisert og diskutert. Emnet er også en forberedelse til arbeid med egen eventuell masteroppgave, samt en innføring i de grunnleggende krav som stilles til akademisk arbeid på dette nivået. I emnet vektlegges selvstendig arbeid, og det forutsettes minst en skriftlig innlevering.

Mål

Hovedmålene med emnet ”Kunstfaglig metode og forskning” er

- å gi en innføring i de grunnleggende vitenskapsteoretiske og forskningsmetodiske begreper og tenkemåter.
- gi redskaper til gjøre adekvat forskning, undersøkelse og diskusjon av scenekunst og skuespilleri.
- oppøve evnen til å vurdere og analysere selve den skapende prosessen, og å gjøre undersøkelser av spesifikk kunstfaglig karakter.

Vurdering

Studentens arbeid vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i emnets mål og innhold. Sensur omfatter vurdering av den skriftlige oppgaven. Vurderingen foretas av faglærer, og uttrykkes med karakteren *A- F*, der *A* er høyeste karakter og *F* er *ikke bestått*.